

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Secundus, Siue Exempla, In Septem Capitalium Vitiarum
Detestationem, Per Quadragesimam, Anno M. DC. XLVI. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 4. Parentum non irascentium culpa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48186](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48186)

publica vindicta deesse maluit. Nec minus animosè A. Fulvius vir senatorij ordinis, euntem in aciem filium retraxit, quàm Scavrus è pralio fugientem increpuit. Namq; inuenem & ingenio, & litteris, & forma, inter aequales nitentem, prauo consilio amicitiam Catilina secutum, inq; castra eius, temerario impetu ruentem, medio itinere abstractum supplicio mortis affecit: praefatus, Non se Catilina illum aduersus patriam, sed patriam aduersus Catilinam genuisse. Laudantur hi justè irascentes, & quidem filijs suis irascentes; in quorum laude diuina quoque ira laudabilis inuenitur. Cur enim Deus filijs suis non irascatur, si sint degeneres? si patris disciplinam excutiant à se? si contempnant, amantem? Enimuerò iratus fuit saepe, saepe eos castigauit. Deniq; Osee 11. 2. populum illum, de quo dixit: *Ex Aegypto vocavi filium meum*, quia vidit Christo tam inimicum, & in Hierosolymitana clade, & vsque ad hunc diem, quàm varijs modis afflixit? Nimirum vt ipse iustissima ira in refractarios animaduertit, ita vel exemplo vult etiam alios ad iram rationi consentaneam excitare. Sunt enim multi aded sine bile, & ratione, vt omnia sinant susque deque ire, & nunquam irascantur, nisi quando alios vident iustissimam licet iram à se postulare, iram à ratione dictatam, à Numine mandatam; ab ipsis Ethnicis approbatam: dummodo in potestate habeatur, & ipsa non superet vincatque rationem. Potest enim facile degenerare, Cael. l. 6. c. 35. cum Gallius Vibius vir magnæ eloquentiæ insaniam mentiens, quod assimilabat, ad veram redegerit. Subesse debet ira non præesse.

IV.
PARENTVM
NON IRA-
SCENTIVM
CVLPA.
1. Reg. 2. 22.

Vtinam hæc ira esset in omnibus parentibus, qui suos liberos nimia destruunt indulgentia, & vel omnino conuiuent, vel nimis molliter irascuntur, quando audiunt, prolem suam exorbitare; quemadmodum Heli, qui erat senex valde, & audiuit omnia, qua faciebant filij sui vniuerso Israeli: & quo modo dormiebant cura mulieribus, qua obseruabant ad ostium tabernaculi: & dixit eis: *Quare facitis res huiusmodi? quas ego audio, res pessimas, ab omni populo? Nolite, filij mei: non enim est bona fama, quam ego audio, vt transgredi faciatis populum Domini. Si peccauerit vir in virum, placari ei potest Deus si autem in Dominum peccauerit vir, quis orabit pro eo?* Vbi multa consideratione digna se se offerunt. 1. Non fuisse dubia filiorum crimina. 2. non fuisse exigua. 3. non fuisse pauca. 4. non fuisse occulta.

occulta, ſed publica & ſcandalofa. 5. non latuiſſe eorum parentem, quia non ab vno, ſed ab omni populo audiuit. Non fuiſſe dubia, tot teſtes oſtendebant, nec ipſi negabant rei. Non fuiſſe exigua, locus, genus, occaſio peccandi oſtenderunt. Siquidem in loco ad orationem & ſacrificia deputato, & cum perſonis Dei ſeruitio deſtinatis peccauerunt: nam dormiebant cum mulieribus, qua obſeruabant ad eſtium tabernaculi, luſtrum è templo facientes. Non fuiſſe pauca, indicant illa omnia, qua faciebant filij vniuerſi Iſraeli. Non fuiſſe occulta, ſed publica & ſcandalofa, exprimitur illis verbis, quia omnis populus eos accuſabat; & qua Heli ipſe dixit, ut transgredi faciatis populum Domini. Non latuiſſe parentem, illa etiam declarant; Et audiuit omnia, qua faciebant filij ſui. 6. Igitur Heli & ſenij authoritate, & poteſtate paterna, & ſacerdotali pietate vti debuiſſet. 7. Debuiſſet & ſacrificia promouere, qua filij impediabant, neſcientes Dominum, neque officium ſacerdotum ad populum; ſed quicumque immolaſſet victimam, veniebat puer ſacerdotis, dum coquerent carnes, & habebat fufciulam tridentem in manu ſua, & mittebat eam in leberem, &c. Et erat peccatum puerorum grande nimis coram Domino; quia retrahebant homines à ſacrificio Domini. 8. An non debebat hoc etiam grande eſſe coram Heli? Sed ille parens fuit indulgens. Mitio fuit, amore cæcus fuit, filijs irafci non potuit. 9. Quare facitis res huiusmodi? ait: quaſi ocaſionem eis offerret, ſe excuſandi, aut quaſi illi cauſam dicere honeſtam rerum tam inhoneſtarum potuiſſent. 10. Nolite filij mei, inquit, non enim bona eſt fama, quam ego audio. Quaſi eorum illum fama magis, quam culpa affligeret. Non irafci, in quibus oportet, inſipientis eſt, ait Ariſtoteles. Quid mollius potuit dicere, quam: Nolite, filij mei? baculum arripere debuiſſet; homines nequam veriùs nominaiſſet; à capite aſſere, per ſcapulas & lumbos, per femora & crura loris eos, ex mæſſico conſcribiſſet. Sed ira defuit illi, quamuis, ſi S. Hieronymo credimus, alioqui ſanctimonia eſſet illuſtris. Sic amorum filiorum excæcavit. Vt & nos plerumque Non videmus manica, quod in tergo eſt ad aliorum vitia aquila, lynces, & toti, ſicut Argus, oculi. ſiſtica excuſamus, & qua poſſumus, tegimus; ne culpa in nos redundet. Ira tunc nobis deeſt, ſicut defuit Heli.

ELIAM MAIO
 MARI MAGNO
 D. VINCEN
 HERIM IJH
 1471

Ariſtot. l. 3.
 Ethic.

S. Hieronymi
 in cap. 6. ad
 Ephes.

R 2

Ne

V.
 QVAM MALE
 QUIDAM IN-
 DVLGENTIAM
 HELI IMITEN-
 TVR?

Ne vobis quoque desit, o parentes, irascimini, & nolite peccare, si filij vestri peccant. Immo nolite huius Heli effeminatam clementiam superare. Heli, indulgentiam peccavit: & tamen accusationes ab omni populo admisit, vos non vultis audire, si quis filios vobis vestros accuset; putatis nimirum illos delinquere non posse; plus filijs creditis, quam accusatoribus filiorum; vera dicentes, illico pulli vestri eludunt negando & perfrectè mentiendo. Heli filios suos vocavit, & accusatores, non nisi generatim citavit, ab omni populo, se rem audisse, dixit: non dixit, Ioachim vos accusavit, ut nōritis vestrum proditorem; non nominavit Manassem; non descripsit alium, quem facile coniectura assequi possent: vos, ut filios vestros in odium atque vindictam incitetis, ut dissidia pariatis, vicinus, inquit, dixit: Georgius hoc de vobis scripsit: epistolam eius legite: ita accusantes, in gratiarum actionem, vicissim accusatis; ita ostenditis, agrè vobis esse, si quis indicet, sibi aliquid in filijs vestris displicere; ita facitis, ut vos nemo impolterum, si quid filij vestri peccauerint, aut si in periculum inciderint, audeat admonere. Heli saltem filios suos ita compellavit. *Non est bona fama, quam ego audio: vos, si de vestra sobole aliquid turpe narratur, sapè etiam ridetis, & placere vobis testamini, si quid audeant. nempe heroicū esse putatis, posse esse facinorosum; & ex hoc viros agnosci dicitis, si filios vestros, tametsi vxores non habeant, tamen iam liberos habere audiatis. Hæcine summa est gloria vestra, proletarios mundo dedisse? qui nomen viri, non virtute, sed libidine metiantur. O viri, non viri, sed mulieres! o matres, non patres! o Mitiones, non Hegiones? cur vos tanta amentia finitis excæcari? Irascimini, & nolite peccare.* Peccatis enim hic, si non irascimini, quando filij vestri, filiaque vestrae iram inuenerunt. Meritò igitur poenæ vos expectant, quas meruit audire & sustinere Heli sacerdos; longèque atrociores. Liberorum enim peccata, in parentum supplicia redundant. Rectè Clemens scripsit: parentes illius peccati reos fieri, in quod, eorum indulgentia, proles incurrit. Unde dicitur: *Docce filium tuum, & operare in illo, ne in turpitudinem illius offendas. Patientia enim irrationabilis, ait S. Chrysostomus, vitia seminat, negligentiam nutrit, & non solū malos, sed etiam bonos inuitat ad malum.* Et addit: *Iracundia, quæ cum causa est, non est iracundia, sed iudicium.*

Clem. lib. 4.
 Constit. Apo-
 stol. cap. 20.
 Eccli. 30.
 S. Chryso-
 st. hom. 11. super
 Matth.

Quare